

Poročilo od srede. — Skupno vjetih nad 268.000 Rusov.

K. B. Dunaj, 2. junija popoldne. Na ruskem bojišču ponovil je sovražnik svoje močne napade na vzhodno Sana stoječe združene vojake. Pod zopetnimi težkimi izgubami bili so obupani napadi sovražnika povsod odbiti. Na severni fronti trdnjave Przemysl vzelo se je v naskoku dve nadaljni utrdbi, obdržal se je pa doslej pridobljeni terén. Južno Dnjestr napreduje naš napad uspešno. Sovražne postojanke med Stryjem in Drohobicza smo včeraj zavzeli. Velike ruske moči, ki so na južno-vzhodno Galiskem pri Salowini z napadom na naše postojanke pričele, doživele so velike izgube in so deloma v begu nazaj odšle.

V bitkah meseca maja so pod avstro-ogrsko najvišjo komando boreči se zvezani vojaki pridobili na vjetih in plenu: **863 oficirjev, 268.869 mož, 251 lahkih in težkih topov, 576 strojnih pušk, 189 municijskih vozov.** K temu pride še mnogo drugega materiala; tako je n. pr. samo ena naših karpatskih armad zaplenila 8.500 strelav artillerijske municije, 5/2 milijona infanterijskih patronov, 33.000 ruskih repetirskih pušk, 21.000 ruskih sabelj.

Na italijanskem bojišču ostali so vsi dosedanji poskusi sovražnika brez uspešni. Z veliko porabo težkih topov vzprijeto obstreljevanje platoja Lavarone-Polgarija in posameznih koroških utrd ni napravilo našim utrdbam nobene škode. Drugače ni bilo ne na koroški ne na tirolski meji večjih bojov. Na Primorskem smo napade sovražnika pod težkimi izgubami za Italijane zavrnili.

Namestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, flm.

Nadvojvoda Eugen vrhovni komandant proti Italiji.

Vrhovno poveljstvo nad armadami, ki operirajo proti Italiji, je prevzel nadvojvoda Eugen, dosedanji vrhovni poveljnik naših bojnih moči na Balkanu. Nadvojvoda Eugen, ki je bil istočasno za generalnega obersta imenovan, je v svoji lastnosti kot vrhovni komandant na Balkanu z reorganizacijo naših armad po njihovem umikanju iz Srbije podal izredne dokaze svojih zmožnosti kot vojskovodja. Sicer je pa nadvojvoda Eugen tudi med vojaštvom silo priljubljen. Splošno se smatra imenovanje Eugena kot zapovednika zoper izdajalsko Italijo za jako srečno. Upajmo, da doseže ta odlični vojaški dostojanstvenik tiste uspehe, ki bi jih bilo upati v interesu naše tako grdo osleparjene domovine. Abasso Italia!

Poveljniki italijanske armade.

Kakor znano, je prevzel vrhovno poveljstvo nad italijansko armado in mornarico sam kralj Viktor Emanuel. Šef laškega generalnega štaba je general Cadorna, njegov namestnik pa general Porro. Za armadne poveljnike so bili od kralja imenovani vojvoda Aosta, kraljev bratranec, generalajtnant Canera, generalajtnant Vigeno, generalajtnant Mazitelli in vojni minister Zupelli. Kot najvišji komandant italijanske mornarice pa je imenovan prvi admiral Bettolo.

Blokada Avstro-Ogrske obali.

K. B. Rim, 27. maja. Z ozirom na vojno stanje med Italijo in Avstro-Ogrsko in z ozirom na to, da služijo nekatera pristanišča ob albanski obali avstro-ogrskim mornariškim oblastim za tajno preskrbovanje njihovih majhnih vojnih ladij, izjavlja italijanska vlada:

Od 26. maja 1915 naprej bodo držale italijanske bojne sile pod efektivno blokado:

1. Avstro-ogrsko obal v razsegu od italijanske meje do črnogorske meje z vsemi otoki, pristanišči, zalivi in obrežji;
2. obal Albanije od črnogorske meje do rta Khephali in ta rt.

Geografske meje blokiranih teritorijev so za avstro-ogrsko obal 45° 42' 50" severne širine, 13° 15' 10" vzhodne dolžine od Greenwicha, 42° 6' do 25° južne širine in 19° 59' 30" vzhodne dolžine od Greenwicha; albanska obal 41° 52' severne širine in 19° 22' 40" vzhodne dolžine od Greenwicha, 30° 5' 15" južne širine in 19° 35' 30" vzhodne dolžine od Greenwicha.

Ladje prijateljskih ali nevtralnih držav bodo dobile od vrhovnega poveljnika italijanskih pomorskih bojnih sil gotove roke, da zapuste pas blokade. Proti ladjam, ki bi kršile blokado ali pa poskusile priti skozi zatvorno črto od rta Otranto do rta Khephali ali pa bi prišle skozi to črto, se bo postopalo v smislu obstoječih mednarodnih pogodb.

Doslej italijanska mornarica sicer še ni pokazala, da hoče to blokado tudi v resnici izvršiti. Pri prvem napadu hrabrih naših vojnih parnikov na italijansko obal so se laški čolni kar poskrili. Italija boče tudi na morju grozovito razočaranje doživela. — Op. uredništva.)

Nemški državni kancelar o vojni z Italijo.

K. B. Berlin, 29. maja. Včeraj se je sestel nemški državni zbor. Po otvoritvi je izvajal državni kancelar, da bo zapisano poenjanje italijanske vlade s krvavimi črkami v zgodovini. Ta vojna je brezsmiselna, brez kaplje krvi bi bila mogla dobiti Italija koncesije. Nismo pustili Rima v dvomu, da začne napad na Avstrijo tudi nemške čete. Zakaj je Italija odklonila dunajske predloge, za katere je jamčila Nemčija? Pač zato, ker se je bila Italija predač spustila s tripelentent. Italijansko ljudstvo in večina parlamenta še 4. maja nista hotela vedeti o vojni ničesar. Toda cesta vlada tako, da v debati o polni moči za vojno tudi noben konservativec ni govoril proti vojni. Storili smo vse, da preprečimo odpad Italije od trozveze. Če bi bilo tudi Bülowovo neumorno delo zaman, bosta Avstro-Ogrska in Nemčija zadržali tudi novega sovražnika. Kancelar je govoril nato o ugodnem vojnem položaju ter opozarjal na slepila, s katerimi delajo nasprotniki. Nemčija se ne bojuje s sovraštvo, marveč s sveto jezo. Vztrajati moramo tako dolgo, da se ustvari garancija, da se noben sovražnik ne bo upal priti zopet z vojno.

Nato sporoči poslancem zahvalo cesarja za njih zvesto sodelovanje ter je končal z besedami: „Nemčija mora zmagati kljub svetu sovražnika“. (Opetovano burno odobravanje.) Nato se je državni zbor na predlog Westarpa odgodil do jutri.

Borba za Trst.

Starodaven je boj za obrambo Trsta proti težnjam sosedne Italije. Skoro tisoč let je tega kar so se Benetke popolnoma odtrgale od Benetke in zadobile gospodstvo na Jadranskem morju, kakor je Genova imela gospodstvo na Sredozemskem morjem. Benetke so zavladale tudi nad Trstom in ta je moral beneškemu dolga plačevati davek. Toda od prvega trenutka beneškega gospodstva se je Trst z vsemi silami upiral Benetkam in se trudil z vsemi močmi, da se osvobodi in ni prejel nehal, da se je trg od zgodovine Italije. Dne 30. septembra 1382 se je Trst popolnoma pridružil Avstriji in naslednje leto je bila občinska neodvisnost Trsta in pripadnost te občine k Avstriji slovesno poznana v mirovni pogodbi, sklenjeni pod avstrijskimi Savojskega vojvode v Tarinu. Pripadnost Trsta k Avstriji je tedaj tudi priznala beneška ljudovlada, ki se je bila od leta 1200 naprej štirikrat polastila mesta, z orožjem ali z denarjem, ki je vodila krute vojne proti oglejskemu patrijarhu, in proti avstrijskemu vojvodi, pa je bila končno zlasti po zaslugi tržaškega mestnega prebivalstva in okoliških kmetovalcev prepovedana. Zdaj izteza zopet vladar iz Savojskega rodu roki po Trstu, a kakor so bili odbiti vsi poskusi starih Benetk, pridobiti Trst, tako bo — upamo — odbit tudi sedanji.

Soška dolina in Kras — pozorišče bojov.

Novo bojišče obsega južne dele nadvojvodine Zgornje in Dol. Avstrije, pokneženo grafijsko Tirolsko s Predarlskim, vojvodino Solnograško, Vojvodino jersko, Kranjsko ter Primorsko. V Italiji pridejo v poštev province Gornje in Srednje Italije.

Ker je pričakovati, da se vojska najbrže ne bo razširila preko neposrednih obmejnih dežel, pri naj omenimo tu le one dežele, kjer se bodo najbrže vršile prve večje operacije.

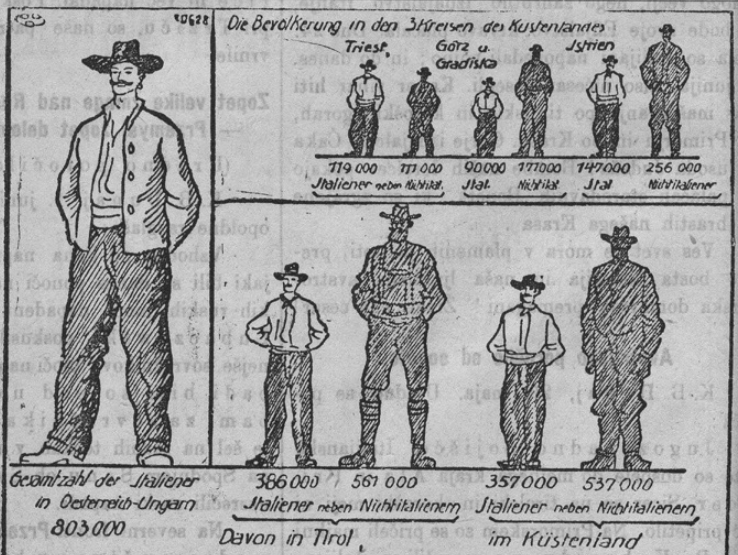
Tirolska se skoro nima bati sovražnega vpada. Tu kakor na Koroškem se bosta najbrže oba dela omejila na brambo meje. Zato pa je Primorska že od nekdaj predmet najsrčnejših italijanskih želja. Tu bo veliko vlogo igral naš Kras.

Severni Kras obsega Trnovski gozd nad Gorico med Sočo, Vipavo in Idrijo. Visok je povprečno 800—900 metrov, zelo gozdat in še precej dobro naseljen.

Jugovzhodni del je do 1200 m visoka planota, precej goličast in slabo naseljen. Obronki so primeroma visoki, strmi in skalnati. (Iz Gorice vodi le ena večja, vojaško pomembna cesta na Trnovski gozd. To je cesta skozi Solkan pod Sv. Goro. Na Prevalu se razcepi: ena vodi naravnost v Trnovski gozd, druga pa skozi Grgarski kotel na Čepovan in odtod preko Vrata izpeljana nova cesta do postaje Sv. Lucija na levem bregu Idrije.)

Italijani na Avstro-Ogrskem.

Prinašamo sliko, v kakem razmerju stoji število Italijanov v od nove vojske prizadetih pokrajinah naše monarhije napram številu prebivalstva drugih narodnosti. Slika nam kaže, da imamo na Avstrijskem 803.000 Italijanov. V večini so Italijani glasom uradnih podatkov edino v Trstu. Pa tudi tam je večina le navidezno ter umetno sestavljena. Slika je sicer tako jasna, da bodejo naši čitatelji iz nje gotovo vso nadutost in podlost laških zahtev izpoznali.

Das italienische Element in Oesterreich-Ungarn.